

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 294, 31.08.2026

Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 100, 19.08.2026

§ 294

Valtuustoaloite Ohjaamo-toiminnan laajentamiseksi 35 ikävuoteen selvittämiseksi – Vilhartti Hanhilahti ym.

TRE:6495/14.00.01/2025

Kaupunginhallitus, 31.08.2026, § 294

Valmistelija / lisätiedot:
Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelujohtaja Tommi Eskonen, puh. 050 361 1052 ja työllisyys- ja kasvujohtaja Regina Saari, puh. 050 346 9603, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Päätös

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vilhartti Hanhilahden ym. valtuustoaloite ja siihen annetut elinvoima- ja osaamislautakunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vilhartti Hanhilahden ym. valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsitely

Asian käsittelyn aikana Vilhartti Hanhilahti esitti, että kaupunginhallitus antaa valtuustoaloitteeseen muilta osin saman lausunnon kuin elinvoima- ja osaamislautakunta, mutta lausunnon viimeisen kappaleen toista virkettä tarkennetaan. Elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunnossa kyseinen virke oli muodossa: "Tarvittaessa käynnistetään selvitys mahdollisuudesta pilotoida ja kehittää aikuisten (30+) matalan kynnyksen monialaista palvelua Ohjaamo-mallin toimintatapoja soveltaen erillisenä palvelukokonaisuutena." Hanhilahti esitti, että

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kaupunginhallituksen lausunnossa virke olisi muodossa: "Vuonna 2027 käynnistetään selvitys mahdollisuudesta pilotoida ja kehittää aikuisten (30+) matalan kynnyksen monialaista palvelua Ohjaamo-mallin toimintatapoja soveltaen erillisenä palvelukokonaisuutena."

Lisäksi Vilhartin Hanhilahti esitti, että päätösehdotusta muutetaan siten, että se sisältää myös kaupunginhallituksen lausunnon merkitsemisen tiedoksi.

Puheenjohtaja tiedusteli Hanhilahtien tekemän muutosehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Kaupunginhallituksen hyväksymä lausunto kokonaisuudessaan täydennetään pöytäkirjalle tämän asian Perustelut-kohtaan.

Perustelut **Aikaisempi käsittely**

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 100. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. [Valtuustoaloite Ohjaamo-toiminnan laajentamiseksi 35 ikävuoteen selvittämiseksi – Vilhartin Hanhilahti ym. | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat](#)

Perustelut

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuudet laajentaa nykyistä alle 30-vuotiaille suunnattua Ohjaamo-toimintaa koskemaan myös 30–35-vuotiaita. Aloite kuvaa Ohjaamon tarjoavan matalan kynnyksen monialaista ohjausta työhön, koulutukseen ja arjenhallintaan, ja toiminnan perustuvan kunnan, hyvinvointialueen, TE-palveluiden ja kolmannen sektorin yhteistyöhön sekä pääosin valtion ja EU:n rahoitukseen. Samalla todetaan, että voimassa oleva lainsäädäntö rajaa kohderyhmän alle 30-vuotiaisiin, mutta ei estä kuntaa järjestämästä vastaavaa toimintaa muille ikäryhmille omalla rahoituksella. Aloitteessa ehdotetaan, että laajentamista koskevassa selvityksessä arvioidaan juridiset ja taloudelliset reunaehdot, erilaiset rahoitusvaihtoehdot sekä mahdollisuus pilotointiin. Perusteluna viitataan Järvenpään Vaikuttamopalveluun, jossa tarjotaan ikärajatonta ura- ja työhönvalmennusta työllisyyspalvelujen tueksi. Aloitteen tavoitteena on vahvistaa työllisyyttä, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä erityisesti yli 30-vuotiaiden osalta.

Ohjaamo on valtakunnallisesti koordinoitu, alle 30-vuotiaille suunnattu matalan kynnyksen monialainen palvelukokonaisuus, jonka tavoitteena on tukea nuorten opiskeluvalmiuksia, työllistymistä ja hyvinvointia. Ohjaamo-toiminnan keskeiset ratkaisut (matalan kynnyksen asiointi, monialainen yhteistyö ja yhteinen palvelupiste) ovat osoittautuneet toimiviksi nuorten palveluissa. Aloitteessa esitettyä laajennusta arvioitaessa tulee kuitenkin huomioida kohderyhmien palvelutarpeiden erot, lainsäädännölliset ja valtakunnalliseen brändiin liittyvät rajaukset sekä toiminnan resurssi- ja tilavaikutukset.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ohjaamo-toiminnan rahoitus perustuu ensisijaisesti työvoimaviranomaisen, kunnan ja muiden yhteistyötahojen järjestämisvastuuseen ja resursointiin. Toimintaa on lisäksi voitu vahvistaa erillisillä hankerahoituksilla ja sosiaali- ja terveystalouden henkilöstöön kohdentuvalla valtionavustuksella, jota on rahoitettu Suomen kestävä kasvun ohjelmasta. Nämä avustusmuodot eivät kuitenkaan enää ole saatavilla, joten toiminnan perusrahoitus perustuu kuntien rahoitukseen ja kunkin mukana olevan toimijan järjestämisvastuulla olevien palvelujen perusrahoitukseen.

Alle 30-vuotiailla korostuvat usein siirtymät peruskoulusta / toiselta asteelta jatko-opintoihin ja työelämään, uravalinnan selkiyttäminen sekä arjenhallinnan vahvistaminen. 30–35-vuotiailla työttömyys ja työelämän ulkopuolelle jääminen liittyy useammin pidempiin ja monisyisempiin tilanteisiin (esim. työuran katkeaminen, osaamisen vanheneminen, työkyvyn haasteet, velka- ja talousongelmat sekä perhevastuu). Tämä lisää tarvetta vahvemmalle työkyvyn tuen, kuntoutuksen sekä sosiaali- ja terveystalouden integraatiolle. Erojen vuoksi palvelukokonaisuuden suora laajentaminen samaan toimintamalliin ja samaan asiakasvirtaan ei ole tarkoituksenmukaista ilman merkittäviä muutoksia toiminnan sisältöön, osaamiseen ja palvelurakenteisiin.

30–35-vuotiaiden palvelussa painottuvat nuorten palveluja useammin työkyvyn arviointiin ja kuntoutuspolkuihin liittyvät kysymykset, pitkäkestoisen työttömyyden ja osatyökykyisyyden tukeminen, talous- ja velka-asioiden kokonaisuus, perhetilanteen huomioiminen sekä viranomaisverkostojen (ml. hyvinvointialueen palvelut) tiivis yhteensovittaminen. Tämä edellyttää henkilöstöltä osin erilaista osaamista ja työotetta sekä käytännössä myös erilaista palveluvalikoimaa ja verkostorakennetta kuin nuorten Ohjaamo-toiminnassa. Mikäli 30–35-vuotiaille rakennetaan matalan kynnyksen "yhden luukun" palvelu, henkilöstörakenne ja osaaminen on suunniteltava erikseen kohderyhmän tarpeisiin.

Ohjaamo on valtakunnallisesti koordinoitu konsepti ja brändi, joka on rajattu alle 30-vuotiaille. Yli 30-vuotiaille suunnattava palvelu ei lähtökohtaisesti voi toimia Ohjaamo-nimellä, vaikka se voisi hyödyntää Ohjaamon hyväksi todettuja toimintatapoja. Lisäksi kohderyhmien yhtäaikainen asiointi samoissa tiloissa voi heikentää matalan kynnyksen asiakaskokemusta ja kuormittaa toimintaa, jos asiakasvirrat, tilojen rauhallisuus ja luottamuksellisuus sekä turvallisuusjärjestelyt eivät ole riittäviä. Mikäli aikuisten matalan kynnyksen palvelua kehitetään, se tulee toteuttaa nuorten Ohjaamo-palvelusta selkeästi eriyttynä (esim. erilliset tilat, erilliset palveluajat tai erillinen vastaanottoalue) ja omalla palveluidentiteetillään.

Ohjaamo-toimintaa ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa Ohjaamo-nimellä eikä sellaisenaan koskemaan 30–35-vuotiaita edellä kuvattujen palvelutarpeiden, osaamisvaatimusten sekä valtakunnallisten brändi- ja kohderyhmärajausten vuoksi. Vuonna 2027 käynnistetään selvitys

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

mahdollisuudesta pilotoida ja kehittää aikuisten (30+) matalan kynnyksen monialaista palvelua Ohjaamo-mallin toimintatapoja soveltaen erillisenä palvelukokonaisuutena. Ennen selvityksen käynnistämistä on syytä varmistaa, että uuteen toimintaan saadaan kaupungin rahoitus. Myös useiden muiden eri organisaatioiden panostus toimivan palvelumallin aikaansaamiseksi tarvitaan. Toiminta ei voi olla myöskään palveluiltaan päällekkäistä työtä monialaisten työllisyyspalvelujen tai muiden työllisyyspalvelujen kanssa.

Tiedoksi

Vilhartti Hanhilahti, Tommi Eskonen, Regina Saari

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 19.08.2026, § 100

Valmistelijat / lisätiedot:
Saari Regina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Vilhartti Hanhilahden ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuudet laajentaa nykyistä alle 30-vuotiaille suunnattua Ohjaamo-toimintaa koskemaan myös 30–35-vuotiaita. Aloite kuvaa Ohjaamon tarjoavan matalan kynnyksen monialaista ohjausta työhön, koulutukseen ja arjenhallintaan, ja toiminnan perustuvan kunnan, hyvinvointialueen, TE-palveluiden ja kolmannen sektorin yhteistyöhön sekä pääosin valtion ja EU:n rahoitukseen. Samalla todetaan, että voimassa oleva lainsäädäntö rajaa kohderyhmän alle 30-vuotiaisiin, mutta ei estä kuntaa järjestämästä vastaavaa toimintaa muille ikäryhmille omalla rahoituksella. Aloitteessa ehdotetaan, että laajentamista koskevassa selvityksessä arvioidaan juridiset ja taloudelliset reunaehdot, erilaiset rahoitusvaihtoehdot sekä mahdollisuus pilotointiin. Perusteluna viitataan Järvenpään Vaikuttamopalveluun, jossa tarjotaan ikärajatonta ura- ja työhönvalmennusta työllisyyspalvelujen tueksi. Aloitteen tavoitteena on vahvistaa työllisyyttä, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä erityisesti yli 30-vuotiaiden osalta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ohjaamo on valtakunnallisesti koordinoitu, alle 30-vuotiaille suunnattu matalan kynnyksen monialainen palvelukokonaisuus, jonka tavoitteena on tukea nuorten opiskeluvalmiuksia, työllistymistä ja hyvinvointia. Ohjaamo-toiminnan keskeiset ratkaisut (matalan kynnyksen asiointi, monialainen yhteistyö ja yhteinen palvelupiste) ovat osoittautuneet toimiviksi nuorten palveluissa. Aloitteessa esitettyä laajennusta arvioitaessa tulee kuitenkin huomioida kohderyhmien palvelutarpeiden erot, lainsäädännölliset ja valtakunnalliseen brändiin liittyvät rajaukset sekä toiminnan resurssi- ja tilavaikutukset.

Ohjaamo-toiminnan rahoitus perustuu ensisijaisesti työvoimaviranomaisen, kunnan ja muiden yhteistyötahojen järjestämisvastuuseen ja resursointiin. Toimintaa on lisäksi voitu vahvistaa erillisillä hankerahoituksilla ja sosiaali- ja terveystalouden henkilöstöön kohdentuvalla valtionavustuksella, jota on rahoitettu Suomen kestävän kasvun ohjelmasta. Nämä avustusmuodot eivät kuitenkaan enää ole saatavilla, joten toiminnan perusrahoitus perustuu kuntien rahoitukseen ja kunkin mukana olevan toimijan järjestämisvastuulla olevien palvelujen perusrahoitukseen.

Alle 30-vuotiailla korostuvat usein siirtymät peruskoulusta / toiselta asteelta jatko-opintoihin ja työelämään, uravalinnan selkiyttäminen sekä arjenhallinnan vahvistaminen. 30–35-vuotiailla työttömyys ja työelämän ulkopuolelle jääminen liittyy useammin pidempiin ja monisyisempiin tilanteisiin (esim. työuran katkeaminen, osaamisen vanheneminen, työkyvyn haasteet, velka- ja talousongelmat sekä perhevastuu). Tämä lisää tarvetta vahvemmalle työkyvyn tuen, kuntoutuksen sekä sosiaali- ja terveystalouden integraatiolle. Erojen vuoksi palvelukokonaisuuden suora laajentaminen samaan toimintamalliin ja samaan asiakasvirtaan ei ole tarkoituksenmukaista ilman merkittäviä muutoksia toiminnan sisältöön, osaamiseen ja palvelurakenteisiin.

30–35-vuotiaiden palvelussa painottuvat nuorten palveluja useammin työkyvyn arviointiin ja kuntoutuspolkuihin liittyvät kysymykset, pitkäkestoisen työttömyyden ja osatyökykyisyyden tukeminen, talous- ja velka-asioiden kokonaisuus, perhetilanteen huomioiminen sekä viranomaisverkostojen (ml. hyvinvointialueen palvelut) tiivis yhteensovittaminen. Tämä edellyttää henkilöstöltä osin erilaista osaamista ja työotetta sekä käytännössä myös erilaista palveluvalikoimaa ja verkostorakennetta kuin nuorten Ohjaamo-toiminnassa. Mikäli 30–35-vuotiaille rakennetaan matalan kynnyksen "yhden luukun" palvelu, henkilöstörakenne ja osaaminen on suunniteltava erikseen kohderyhmän tarpeisiin.

Ohjaamo on valtakunnallisesti koordinoitu konsepti ja brändi, joka on rajattu alle 30-vuotiaille. Yli 30-vuotiaille suunnattava palvelu ei lähtökohtaisesti voi toimia Ohjaamo-nimellä, vaikka se voisi hyödyntää Ohjaamon hyväksi todettuja toimintatapoja. Lisäksi kohderyhmien yhtäaikainen asiointi samoissa tiloissa voi heikentää matalan kynnyksen asiakaskokemusta ja kuormittaa toimintaa, jos asiakasvirrat, tilojen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

rauhallisuus ja luottamuksellisuus sekä turvallisuusjärjestelyt eivät ole riittäviä. Mikäli aikuisten matalan kynnyksen palvelua kehitetään, se tulee toteuttaa nuorten Ohjaamo-palvelusta selkeästi eriytettynä (esim. erilliset tilat, erilliset palveluajat tai erillinen vastaanottoalue) ja omalla palveluidentiteetillään.

Ohjaamo-toimintaa ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa Ohjaamo-nimellä eikä sellaisenaan koskemaan 30–35-vuotiaita edellä kuvattujen palvelutarpeiden, osaamisvaatimusten sekä valtakunnallisten brändi- ja kohderyhmärajausten vuoksi. Tarvittaessa käynnistetään selvitys mahdollisuudesta pilotoida ja kehittää aikuisten (30+) matalan kynnyksen monialaista palvelua Ohjaamo-mallin toimintatapoja soveltaen erillisenä palvelukokonaisuutena. Ennen selvityksen käynnistämistä on syytä varmistaa, että uuteen toimintaan saadaan kaupungin rahoitus. Myös useiden muiden eri organisaatioiden panostus toimivan palvelumallin aikaansaamiseksi tarvitaan. Toiminta ei voi olla myöskään palveluiltaan päällekkäistä työtä monialaisten työllisyyspalvelujen tai muiden työllisyyspalvelujen kanssa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§294

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)